

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2017. szeptember 27.*

„Előzetes döntéshozatal – Szellemi tulajdon – 6/2002/EK rendelet – A 20. cikk (1) bekezdésének c) pontja, a 79. cikk (1) bekezdése, valamint a 82., 83., 88. és 89. cikk – Bitorlási kereset – A közösségi formatervezési mintaoltalmi jogok korlátozása – A »szemléltetés« fogalma – 44/2001/EK rendelet – A 6. cikk 1. pontja – A bíróság helye szerinti tagállamon kívüli székhellyel rendelkező másodrendű alperes tekintetében fennálló joghatóság – A közösségi formatervezési bíróságok joghatóságának terjedelme – 864/2007/EK rendelet – A 8. cikk (2) bekezdése – A szankciókkal és más intézkedésekkel kapcsolatos végzések elfogadására irányuló kérelmekre alkalmazandó jog”

A C-24/16. és C-25/16. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket az Oberlandesgericht Düsseldorf (düsseldorfi tartományi felsőbbíróság, Németország) a Bírósághoz 2016. január 18-án érkezett, 2016. január 7-i határozataival terjesztett elő az előtte

a **Nintendo Co. Ltd**

és

a **BigBen Interactive GmbH,**

a **BigBen Interactive SA**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: M. Ilešič tanácselnök (előadó), K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, a második tanács elnökeként eljárva, A. Prechal, C. Toader és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: R. Schiano tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. december 7-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Nintendo Co. Ltd képviseletében A. von Mühlendahl és H. Hartwig Rechtsanwälte,
- a BigBen Interactive GmbH és a BigBen Interactive SA képviseletében W. Götz, C. Onken és C. Kurtz Rechtsanwälte,

* Az eljárás nyelve: német.

– az Európai Bizottság képviselőjében T. Scharf és M. Wilderspin, meghatalmazotti minőségben,
a főtanácsnok indítványának a 2017. március 1-jei tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek a közösségi formatervezési mintáról szóló, 2001. december 12-i 6/2002/EK tanácsi rendelet (HL 2002. L 3., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 27. kötet, 142. o.) 20. cikke (1) bekezdése c) pontjának, 79. cikke (1) bekezdésének, valamint 82., 83., 88. és 89. cikkének, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; helyesbítések: HL 2006. L 242., 6. o.; HL 2011. L 124., 47. o.) 6. cikke 1. pontjának, valamint a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló, 2007. július 11-i 864/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2007. L 199., 40. o., helyesbítés: HL 2016. L 39., 63. o.; a továbbiakban: „Róma II” rendelet) 8. cikke (2) bekezdésének és 15. cikkének értelmezésére vonatkoznak.
- 2 E kérelmeket a Japánban székhellyel rendelkező Nintendo Co. Ltd társaság (a továbbiakban: Nintendo), valamint a németországi székhelyű BigBen Interactive GmbH társaság (a továbbiakban: BigBen Németország) és a BigBen Németország franciaországi székhelyű anyavállalata, a BigBen Interactive SA (a továbbiakban: BigBen Franciaország) között, a Nintendo közösségi formatervezési mintáihoz fűződő jogoknak az alapeljárás alperesei általi állítólagos megsértése miatt indított bitorlási keresetek tárgyában folyó peres eljárásokban terjesztették elő.

Az uniós jog

A 44/2001 rendelet

- 3 A 44/2001 rendelet a tagállamok egymás közötti viszonyában a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-én Brüsszelben aláírt egyezmény (HL 1972. L 299., 32. o.; a továbbiakban: Brüsszeli Egyezmény) helyébe lépett. A 44/2001 rendeletet pedig a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 351., 1. o.) váltotta fel. Ez utóbbi rendeletnek az átmeneti rendelkezésekről szóló 66. cikke az (1) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy e rendelet „kizárólag 2015. január 10. napján vagy azt követően indított eljárásokra, az alaki követelményeknek megfelelően az említett napon vagy azt követően kiállított vagy nyilvántartásba vett közokiratokra és az említett napon vagy azt követően jóváhagyott vagy megkötött perbeli egyezségekre alkalmazandó”.
- 4 A 44/2001 rendelet (11) preambulumbekzdése a következőképpen szól:

„A joghatósági szabályoknak nagymértékben kiszámíthatóknak kell lenniük, és azt az elvet kell követniük, hogy a joghatóságot általában az alperes lakóhelye alapozza meg, és a joghatóságnak ezen az alapon mindenkor megállapíthatónak kell lennie, kivéve egyes pontosan meghatározott eseteket, amelyekben a per tárgya vagy a felek szerződéses szabadsága eltérő joghatósági okot kíván meg. [...]”

5 E rendelet 6. cikkének 1. pontja értelmében:

„[Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy] perelhető továbbá:

1. amennyiben több személy együttes perlése esetén az adott személy az alperesek egyike, bármely alperes lakóhelyének bírósága előtt, feltéve, hogy a keresetek között olyan szoros kapcsolat áll fenn, hogy az elkülönített eljárásokban hozott, egymásnak ellentmondó határozatok elkerülése érdekében célszerű azokat együttesen tárgyalni és róluk együtt határozni.”

6 Az említett rendelet 68. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„Amennyiben a Brüsszeli Egyezmény rendelkezéseinek helyébe a tagállamok között e rendelet lép, az egyezményre történő hivatkozás az e rendeletre történő hivatkozásnak tekintendő.”

A 6/2002 rendelet

7 A 6/2002 rendelet (6), (7) és (22), valamint (29)–(31) preambulumbekzdésének szövege a következő:

„(6) Mivel a javasolt intézkedés céljait, azaz az egységes formatervezésiminta-oltalmi jognak az összes tagállamot magában foglaló egyetlen területre kiterjedő oltalmát az egyes tagállamok a közösségi mintaoltalom, valamint a közösségi mintaoltalmi hivatal létrehozásának nagyságrendje és hatása következtében nem képesek kellően biztosítani, [...]

(7) A formatervezési minták fokozott oltalma nem csupán azt segíti elő, hogy az egyes szerzők szakterületükön hozzájárulnak a kiemelkedő minőség [Unión] belüli eléréséhez, hanem új termékek bevezetésére és fejlesztésére, valamint az előállításukra irányuló befektetésekre is ösztönöz.

[...]

(22) E jogok érvényesítését a nemzeti jogszabályokra kell hagyni. Ehhez néhány alapvető, egységes szankció előírására van szükség valamennyi tagállamban. E szankcióknak – függetlenül attól, hogy a jogérvényesítésre milyen joghatóság alapján kerül sor – lehetővé kell tenniük a jogsértő cselekmények megakadályozását.

[...]

(29) Alapvető fontosságú, hogy a közösségi formatervezésiminta-oltalomból eredő jogok [az Unió] területének egészén hatékonyan érvényesíthetők legyenek.

(30) A peres eljárások rendszerében lehetőleg kerülni kell a »forum shopping« módszereit. Ezért szükséges a nemzetközi joghatóság szabályainak egyértelmű rögzítése.

(31) E rendelet nem zárja ki a tagállamok iparjogvédelmi vagy egyéb irányadó jogszabályainak a közösségi formatervezésiminta-oltalomban részesülő mintákra történő alkalmazását; ilyen rendelkezések lehetnek a lajstromozással vagy anélkül keletkező formatervezésiminta-oltalmi jogokra, a szabadalmakra és a használati mintákra, a tisztességtelen versenyre, illetve a polgári jogi felelősségre vonatkozó rendelkezések.”

8 E rendelet 1. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A közösségi formatervezésiminta-oltalom egységes jellegű, és [az Unió] egész területén azonos hatályú. A formatervezési minta csak [az Unió] egésze tekintetében lajstromozható, ruházható át vagy lehet arról lemondani, illetve képezheti megsemmisítését kimondó vagy hasznosítását tiltó határozat tárgyát. Ha e rendelet eltérően nem rendelkezik, ezt az elvet kell alkalmazni.”

9 Az említett rendelet 19. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A lajstromozott közösségi formatervezésiminta-oltalom alapján a mintaoltalom jogosultjának kizárólagos joga van a minta hasznosítására és arra, hogy a mintát engedélye nélkül hasznosító harmadik személyekkel szemben fellépjen. Hasznosításnak minősül különösen annak a terméknek az előállítása, forgalomba hozatalra [helyesen: értékesítésre] való felkínálása, forgalomba hozatala, behozatala, kivitele, használata és e célokból való raktáron tartása, amelyre a mintát alkalmazzák, illetve amelyben a minta megtestesül.”

10 A 6/2002 rendeletnek „A közösségi formatervezésiminta-oltalom tartalma” címet viselő 20. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A közösségi formatervezésiminta-oltalomból eredő jogok nem gyakorolhatók a következők tekintetében:

- a) a magánhasználat céljából végzett, illetve a gazdasági tevékenység körén kívül eső cselekmények;
- b) a kísérleti célú cselekmények;
- c) az idézés [helyesen: szemléltetés] és iskolai oktatás céljából végzett cselekmények [helyesen: megjelenítési cselekmények], feltéve hogy e cselekmények összeegyeztethetők a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal, indokolatlanul nem sérelmesek a minta rendes felhasználására, és e cselekményekkel összefüggésben a forrást megnevezik.”

11 E rendelet 79. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha e rendelet másként nem rendelkezik, a közösségi formatervezésiminta-oltalommal és a közösségi formatervezési minta lajstromozására irányuló bejelentésekkel összefüggő ügyekben, valamint párhuzamos – egyszerre közösségi és nemzeti – oltalomban részesülő formatervezési mintákkal összefüggő ügyekben a [Brüsszeli Egyezményt] kell alkalmazni.”

12 Az említett rendelet 79. cikkének (3) bekezdése értelmében a Brüsszeli Egyezmény 2. és 4. cikke, 5. cikkének 1. és 3–5. pontja, 16. cikkének 4. pontja, valamint 24. cikke nem alkalmazható az ugyanezen rendelet 81. cikkében említett keresetek és kérelmek alapján indult eljárásokra. E 79. cikk (3) bekezdéséből ezenfelül az következik, hogy az említett egyezmény 17. és 18. cikke a 6/2002 rendelet 82. cikkének (4) bekezdésében foglalt korlátokon belül alkalmazható.

13 E rendelet 80. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A tagállamok területükön a lehető legkorlátozottabb számban kijelölnek első és másodfokon eljáró olyan nemzeti bíróságokat és törvényszékeket (közösségi formatervezésiminta-oltalmi bíróságok [helyesen: közösségi formatervezésiminta-bíróságok]), amelyek az e rendelettel reájuk ruházott hatáskörben járnak el.”

14 E rendelet 81. cikkének a) pontja a következőképpen rendelkezik:

„A közösségi formatervezésiminta-oltalmi bíróságoknak [helyesen: közösségi formatervezésiminta-bíróságoknak] a következő ügyekben van kizárólagos joghatósága:

a) a közösségi formatervezésiminta-oltalom bitorlásával összefüggő perek és – ha a nemzeti jog arról rendelkezik – a közösségi formatervezésiminta-oltalom bitorlásának kísérletével kapcsolatos perek.”

15 A 6/2002 rendelet 82. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) E rendelet rendelkezéseire és a 79. cikk alapján alkalmazandó [Brüsszeli Egyezmény] bármely rendelkezésére is figyelemmel a 81. cikkben említett keresetek és igények tárgyában az eljárást az alperes lakóhelye vagy székhelye szerinti tagállam bírósága előtt kell megindítani, vagy – ha az alperes a tagállamokban lakóhellyel vagy székhellyel nem rendelkezik – az alperes telephelye szerinti tagállamban.

[...]

(5) A 81. cikk a) és d) pontjában említett keresetek és igények tárgyában az eljárás annak a tagállamnak a bírósága előtt is megindítható, ahol a bitorlást elkövették, illetve megkísérelték.”

16 E rendelet 83. cikke értelmében:

„(1) A 82. cikk (1), (2), (3) és (4) bekezdése alapján joghatósággal bíró közösségi formatervezésiminta-oltalmi bíróság [helyesen: közösségi formatervezésiminta-bíróság] joghatósággal rendelkezik a tagállamok bármelyikének területén elkövetett vagy megkísérelt bitorlási cselekményekre.

(2) A 82. cikk (5) bekezdése alapján joghatósággal bíró közösségi formatervezésiminta-oltalmi bíróság [helyesen: közösségi formatervezésiminta-bíróság] joghatósága csak az abban a tagállamban elkövetett vagy megkísérelt bitorlási cselekményekre terjed ki, ahol a bíróság székhelye van.”

17 Az említett rendelet 88. cikkének (2) és (3) bekezdése a következőket írja elő:

„(2) Minden olyan kérdésben, amelyről e rendelet nem rendelkezik, a közösségi formatervezésiminta-oltalmi bíróság [helyesen: közösségi formatervezésiminta-bíróság] nemzeti jogát alkalmazza, nemzetközi magánjogát is ideértve.

(3) Ha e rendelet eltérően nem rendelkezik, a közösségi formatervezésiminta-oltalmi bíróság [helyesen: közösségi formatervezésiminta-bíróság] a székhelye szerinti államnak azokat az eljárási szabályait alkalmazza, amelyek irányadók a nemzeti formatervezésiminta-oltalommal összefüggő azonos tárgyú perekben.”

18 A 6/2002 rendelet 89. cikke értelmében:

„(1) Ha a bitorlás vagy annak kísérlete tárgyában indított perben a közösségi formatervezésiminta-oltalmi bíróság [helyesen: közösségi formatervezésiminta-bíróság] úgy találja, hogy az alperes a közösségi formatervezésiminta-oltalmat bitorolja, vagy azt megkísérelte, a bíróság – feltéve, hogy nyomós okból ettől el nem tekint – a következő intézkedéseket hozhatja:

a) eltilthatja az alperest a közösségi formatervezésiminta-oltalom bitorlásával vagy annak kísérletével összefüggő cselekmények folytatásától;

b) elrendelheti a bitorlással előállt termékek lefoglalását;

- c) elrendelheti [...] anyagok és eszközök lefoglalását [...];
- d) elrendelhet bármely más, a körülményeknek megfelelő olyan jogkövetkezményt, amelyet a bitorlás vagy kísérletének elkövetési helye szerinti tagállam jogszabályai biztosítanak, a nemzetközi magánjogot is ideértve.

(2) A közösségi formatervezésiminta-oltalmi bíróság [helyesen: közösségi formatervezésiminta-bíróság] az említett intézkedéseket nemzeti jogszabályaival összhangban hozza meg, az (1) bekezdésben említett intézkedések végrehajtása biztosításának szem előtt tartásával.”

A 864/2007 rendelet

19 A 864/2007 rendelet (6), (7), (13), (14), (16) és (19) preambulumbekkezdése értelmében:

„(6) A belső piac megfelelő működése – annak érdekében, hogy előreláthatóbbá váljék a jogviták kimenetele és javuljon az alkalmazandó joggal kapcsolatos biztonság és az ítéletek szabad mozgása – szükségessé teszi azt, hogy a tagállamokban hatályos kollíziós szabályok ugyanazt a nemzeti jogot határozzák meg, függetlenül attól, hogy melyik országban található az a bíróság, amely előtt keresetet indítanak.

(7) E rendelet tárgyi hatályának és rendelkezéseinek összhangban kell lenniük a [44/2001] rendelettel és a szerződéses kötelmi viszonyokra alkalmazandó joggal foglalkozó jogi eszközökkel.

[...]

(13) A[z uniós] jogviták felei közötti verseny torzulásának kockázata akkor hárítható el, ha egységes szabályokat alkalmaznak, tekintet nélkül a felek által választott jogra.

(14) A jogbiztonság követelménye és az egyedi ügyekben az igazságtétel iránti igény a jog érvényesülésén alapuló térség alapvető elemei. E rendelet azon kapcsoló tényezőkről rendelkezik, amelyek e cél elérését a legmegelőbbben biztosítják. Ezért e rendelet az általános szabály mellett különös szabályokról is rendelkezik, és egyes rendelkezésekben »menekülési záradékot« tartalmaz, amely eltérést enged e szabályoktól, amikor az eset összes körülménye alapján egyértelmű, hogy a jogellenes károkozás nyilvánvalóan szorosabban kapcsolódik egy másik országhoz. E szabálycsoport a kollíziós szabályok rugalmas keretét alkotja. Egyben az eljáró bíróság számára lehetővé teszi az egyedi ügyek megfelelő elbírálását.

[...]

(16) Az egységes szabályoknak a bírósági határozatok kiszámíthatóságát kell erősíteniük, valamint biztosítaniuk kell a felelősnek tekintett és a kárt elszenvedő személy érdekei közötti észszerű egyensúlyt. Az azon országgal való kapcsolat, amelyben a tényleges káresemény bekövetkezik (*lex loci damni*), méltányos egyensúlyt teremt a felelősnek tekintett személy és a kárt elszenvedő személy érdekei között, továbbá a polgári jogi felelősség modern megközelítését és az objektív felelősség rendszereinek fejlődését is tükrözi.

[...]

(19) Különös szabályokat kell megállapítani azon különleges jogellenes károkozások esetére, amelyekben az általános szabály nem teszi lehetővé az érintett érdekek közötti észszerű egyensúly megteremtését.”

20 E rendelet 4. cikkének (1) bekezdése ekként rendelkezik:

„Ha e rendelet másképp nem rendelkezik, a jogellenes károkozásból eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyra azon ország jogát kell alkalmazni, amelyben a kár bekövetkezik, függetlenül attól, hogy mely országban következett be a kárt okozó esemény, valamint függetlenül attól, hogy ezen esemény közvetett következményei mely országban vagy országokban következnek be.”

21 Az említett rendelet 8. cikkének (1) és (2) bekezdése előírja:

„(1) A szellemi tulajdonjog megsértéséből eredő, szerződésen kívüli kötelmi viszonyra annak az országnak a jogát kell alkalmazni, amelyre az oltalmat igényelték.

(2) Az egységes közösségi oltalommal védett szellemi tulajdonjog megsértéséből eredő, szerződésen kívüli kötelmi viszony esetén az alkalmazandó jog az irányadó közösségi jogi eszköz által nem szabályozott valamennyi kérdésben a jogsértés elkövetésének helye szerinti ország joga.”

22 Ugyanezen rendelet 15. cikkének a), d) és g) pontja értelmében:

„A szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra e rendelet szerint alkalmazandó jog különösen a következőkre vonatkozik: [...]

a) a felelősség alapja és mértéke, beleértve azon személyek meghatározását, akik felelősségre vonhatók az általuk elkövetett cselekményekért;

[...]

d) azon intézkedések, amelyeket a bíróság az eljárási joga által meghatározott hatáskörök korlátain belül a sérülés vagy károsodás megelőzése és megszüntetése, illetve a kár megtérítése érdekében megtehet;

[...]

g) kártérítési felelősség más személy cselekményeiért.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

23 A Nintendo egy multinacionális vállalat, amely olyan videojátékok és videojáték-konzolok gyártásával és forgalmazásával foglalkozik, mint például a Wii videojáték és a hozzá tartozó kiegészítő termékek. Ő a jogosultja több, a Wii tartozékok tekintetében lajstromozott olyan közösségi formatervezési mintának, mint például a Wii távirányító, vagy a Wii távirányítóhoz tartozó, „Nunchuck”-nak nevezett kiegészítő, amely lehetővé teszi a vele kompatibilis játékok eltérő módon való vezérlését, továbbá a „Wii Motion Plus”-nak nevezett konnektor, amely a távirányítóhoz csatlakoztatható, valamint a Balance Boardnak nevezett kiegészítő, amely lehetővé teszi a játékos számára a játék súlyváltoztatással történő vezérlését.

24 A BigBen Franciaország távirányítókat és más, a Wii videojáték-konzolokkal kompatibilis kiegészítőket gyárt és értékesít weboldalán keresztül, többek között franciaországi, belgiumi és luxemburgi fogyasztók részére közvetlenül, valamint leányvállalata, a BigBen Németország számára. Ez utóbbi a BigBen Franciaország által gyártott termékeket továbbértékesíti, többek között weboldalán keresztül, németországi és ausztriai fogyasztók számára.

25 A Bíróság elé terjesztett iratokból úgy tűnik, hogy a BigBen Németország nem rendelkezik saját raktárárúkészlettel. Ő csak a fogyasztóktól érkező megrendeléseket továbbítja a BigBen Franciaország felé. Az állítólagosan jogsértő termékek szállítása tehát Franciaországból történik. A jogszerű

forgalmazás keretében – ideértve az általuk forgalmazott egyes más termékek reklámozását is – a BigBen Németország és a BigBen Franciaország egyaránt azon oltalom alatt álló formatervezési minták képeit használja, amelyeknek a jogosultja a Nintendo.

- 26 A Nintendo úgy véli, hogy a BigBen Franciaország által gyártott egyes termékeknek a BigBen Németország és a BigBen Franciaország általi forgalmazása sérti azokat a jogokat, amelyek őt azon közösségi formatervezési minták tekintetében illetik meg, amelyeknek ő a jogosultja. Ezenfelül úgy véli, hogy e két társaság részére nem ismerhető el az oltalom alatt álló formatervezési mintáknak megfelelő termékek képeinek gazdasági tevékenység keretében történő használatához való jog. Ennek következtében a Nintendo a Landgericht Düsseldorfhoz (düsseldorfi tartományi bíróság, Németország) fordult a BigBen Németország és a BigBen Franciaország ellen indított kereseteivel, annak megállapítása iránt, hogy e társaságok megsértik az említett formatervezési minták kapcsán őt illető jogokat.
- 27 Az említett bíróság elismerte a Nintendo lajstromozott közösségi formatervezési mintáihoz fűződő jogoknak a BigBen Németország és a BigBen Franciaország általi megsértését. E bíróság ugyanakkor elutasította a kereseteknek a formatervezési mintáknak megfelelő termékek képeinek az alapeljárás alperesei általi használatával kapcsolatos részét. Az említett bíróság így kötelezte a BigBen Németországot arra, hogy hagyja abba az említett formatervezési minták használatát az Unió területén, és területi korlátozás nélkül helyt adott a Nintendo azon kapcsolódó kérelmeinek is, amelyek arra irányultak, hogy vele különféle, az alapeljárás alperesei birtokában lévő adatokat közöljenek, számlákat és iratokat mutassanak be számára, illetve, hogy az alpereseket kártérítés megfizetésére kötelezzék, valamint rendeljék el a szóban forgó termékek megsemmisítését és forgalomból való kivonását, továbbá tegyék közzé az ítéletet és térítsék meg a Nintendo által viselt ügyvédi költségeket (a továbbiakban: kapcsolódó kérelmek).
- 28 A BigBen Franciaország tekintetében a Landgericht Düsseldorf (düsseldorfi tartományi bíróság) megállapította joghatóságának fennállását, és kötelezte őt a szóban forgó formatervezési minták Unió területén történő használatának abbahagyására. Ami a kapcsolódó kérelmeket illeti, e bíróság az ítéletének hatályát a BigBen Franciaország azon cselekményeire korlátozta, amelyek azon szóban forgó termékekkel kapcsolatosak, amelyeket e cég a BigBen Németország részére szállít, anélkül hogy elismerte volna ítélete hatályának területi korlátozását. Alkalmazandó jognak a jogsértés helye szerinti jogot tekintette, és úgy ítélte meg, hogy a jelen esetben ez a jog a német, az osztrák és a francia jog.
- 29 Ezen ítélettel szemben mind a Nintendo, mind az alapeljárás alperesei fellebbezést nyújtottak be.
- 30 Fellebbezésének alátámasztásaként a BigBen Franciaország arra hivatkozik, hogy a német bíróságoknak nem volt joghatósága vele szemben az Unió egészére kiterjedő hatályú végzések elfogadására, és úgy véli, hogy e végzéseknek csakis nemzeti területre korlátozott hatálya lehet. Ami a Nintendót illeti, ő e végzéseknek kizárólag az alperesek közötti szállítói lánc részét képező termékekre való korlátozását vitatja. A Nintendo ezenfelül arra hivatkozik, hogy az alapeljárás alperesei részére nem ismerhető el a lajstromozott közösségi formatervezési mintáknak megfelelő termékek képeinek gazdasági tevékenység keretében, saját termékeik forgalmazása céljából történő használatához való jog, míg az alapeljárás alperesei azt állítják, hogy e használat összeegyeztethető a 6/2002 rendelettel. Ezenfelül a Nintendo úgy véli, hogy a BigBen Németországgal kapcsolatos kérelmeire a német jogot, a BigBen Franciaországgal kapcsolatos kérelmeire pedig a francia jogot kell alkalmazni, szemben a Landgericht Düsseldorf (düsseldorfi tartományi bíróság) által megállapítottakkal.
- 31 A Nintendo tehát azt kéri, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kötelezze az alpereseket arra, hogy hagyják abba a szóban forgó termékek gyártását, behozatalát, kivitelét, használatát és e célokból való raktáron tartását az Unióban, illetve a Nintendo közösségi formatervezési mintáinak megfelelő termékek képeinek használatát az Unió területének egészén. A Nintendónak az azon lajstromozott formatervezési mintákhoz fűződő jogokat állítólagosan sértő termékek gyártásának abbahagyására vonatkozó kérelme, amelyeknek ő a jogosultja, csak a BigBen Franciaországra vonatkozik.

- 32 A Nintendo ezenfelül azt kéri, hogy adjanak helyt kapcsolódó kérelmeinek.
- 33 E körülményekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság először is kifejti, hogy joghatósága a BigBen Franciaországot érintő kérelmek tekintetében a 6/2002 rendeletnek a 44/2001 rendeletnek a rendelet 6. cikke 1. pontjával együttesen értelmezett 79. cikkének (1) bekezdéséből vezethető le, mivel a Nintendónak a BigBen Németországot és a BigBen Franciaországot érintő kérelmei összefüggenek egymással, az állítólagosan jogsértő termékeknek az alapeljárás két alperese között fennálló szállítói láncára tekintettel. E bíróság ugyanakkor – az előtte folyó eljárásban a Nintendo által és a BigBen Franciaország által kifejtett érvekre tekintettel – kétli, hogy a Landgericht Düsseldorf (tribunal régional de Düsseldorf) által a BigBen Franciaország tekintetében hozott ítélet hatálya a Nintendo kérelmeit illetően megfelelné a 44/2001 és a 6/2002 rendelet rendelkezéseinek.
- 34 Másodszor, a kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy az a kérdés, hogy valamely harmadik fél milyen körülmények esetén használhatja jogszerűen a valamely közösségi formatervezési mintának megfelelő termék képét az általa forgalmazott és az ezen lajstromozott mintáknak megfelelő termékek tekintetében tartozéknak minősülő termékek reklámozása céljából, mindeddig még nem került elbírálásra. Ily módon szükséges lenne a 6/2002 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „szemléltetés” fogalmának értelmezése.
- 35 Harmadszor, e bíróságnak kétségei vannak a Nintendo kapcsolódó kérelmeire alkalmazandó jogot illetően, mind az alapeljárás elsőrendű, mind az alapeljárás másodrendű alperesét illetően, és ezzel összefüggésben főként a 864/2007 rendelet 8. cikke (2) bekezdésének hatályával kapcsolatban szeretne választ kapni.
- 36 E körülmények között az Oberlandesgericht Düsseldorf (düsseldorfi tartományi felsőbbbíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket – amely kérdések szövege a C-24/16. és a C-25/16. sz. ügyben azonos – terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Valamely tagállam olyan bírósága, amelynek joghatóságát az egyik alperes tekintetében kizárólag a [6/2002 rendeletnek] a [44/2001 rendelet] 6. cikkének 1. pontjával összefüggésben értelmezett 79. cikkének (1) bekezdése alapozza meg, arra való tekintettel, hogy ez a másik tagállamban székhellyel rendelkező alperes esetlegesen oltalmi jogot sértő termékeket szállított az érintett tagállamban székhellyel rendelkező alperes részére, elrendelhet-e olyan intézkedéseket az elsőként említett alperessel szemben egy közösségi formatervezésiminta-oltalomból eredő igények érvényesítésére irányuló per keretében, amelyek hatálya az Unió egészére kiterjed, és amelyek túllépnek a joghatóságot megalapozó szállítási jogviszonyok keretein?
- 2) Úgy kell-e értelmezni a [6/2002 rendeletet], különösen annak 20. cikke (1) bekezdésének c) pontját, hogy valamely harmadik személy kereskedelmi célokból ábrázolhatja a közösségi formatervezési mintát, ha tartozékokat kíván forgalmazni a jogosult – közösségi formatervezési mintának megfelelő – termékeihez? Ha igen, milyen kritériumok alkalmazandók e tekintetben?
- 3) Hogyan kell meghatározni »a jogsértés elkövetésének« a [864/2007 rendelet] 8. cikkének (2) bekezdésében említett helyét olyan esetben, amelyben a bitorló a közösségi formatervezésiminta-oltalmi jogot sértő termékeket:
- a) egy weboldalon kínálja, és e weboldal a bitorló székhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamokból – is – elérhető,
- b) a székhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamba is szállítja?
- Úgy kell-e értelmezni az említett rendelet 15. cikkének a) és g) pontját, hogy az így meghatározott jog más személyek közreműködési cselekményeire is alkalmazandó?”
- 37 A Bíróság elnöke 2016. február 1-jei határozatával az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélethozatal céljából egyesítette a C-24/16. és a C-25/16. sz. ügyeket.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 38 Első kérdésével a kérdéseket előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy 6/2002 rendeletet – a 44/2001 rendelet 6. cikkének 1. pontjával együttes olvasatban – úgy kell-e értelmezni, hogy olyan körülmények esetén, amikor egy bitorlási kereset ügyében eljáró közösségi formatervezésiminta-bíróság joghatósága az elsőrendű alperes tekintetében a 6/2002 rendelet 82. cikkének (1) bekezdésén alapul, a valamely másik tagállamban székhellyel rendelkező másodrendű alperes tekintetében pedig a fent említett 6. cikk 1. pontján, a 6/2002 rendelet 79. cikkének (1) bekezdésével együttesen értelmezve, mivel e másodrendű alperes gyártja és szállítja az elsőrendű alperes számára azokat a termékeket, amelyeket ez utóbbi forgalmaz, e bíróság a felperes kérelmére hozhat olyan végzéseket a másodrendű alperes tekintetében, amelyek a 6/2002 rendelet 89. cikkének (1) bekezdése és 88. cikkének (2) bekezdése hatálya alá tartozó intézkedésekkel kapcsolatosak, és kiterjednek e másodrendű alperesnek a fent említett szállítói láncon kívüli magatartásaira is, illetve amelyeknek a hatálya adott esetben az Unió területének egészére kiterjed.
- 39 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a 6/2002 rendelet 82. cikke szerint, az említett rendelet és a Brüsszeli Egyezmény alkalmazandó rendelkezéseinek sérelme nélkül, mivel az ezen egyezményre való hivatkozásokat a 44/2001 rendelet 68. cikkének (2) bekezdése értelmében úgy kell érteni, mint az e rendeletre való hivatkozásokat, a rendelet 80. cikkének (1) bekezdésében említett közösségi formatervezésiminta-bíróságoknak a rendelet 81. cikkében említett keresetek és kérelmek elbírálására vonatkozó joghatósága az e rendelet által közvetlenül előírt szabályokból ered (lásd ebben az értelemben: 2017. július 13-i Bayerische Motoren Werke ítélet, C-433/16, EU:C:2017:550, 39. pont).
- 40 E 82. cikk (1) bekezdése szerint e keresetek, illetve kérelmek főszabály szerint azon tagállam bíróságainak joghatósága alá tartoznak, amelynek területén az alperes lakóhelye vagy székhelye található, ennek hiányában pedig azon tagállam bíróságainak joghatósága alá, amelynek területén az alperes székhellyel vagy telephellyel rendelkezik.
- 41 Ami az említett 82. cikk (5) bekezdését illeti, az többek között alternatív joghatósági okot állapít meg azon tagállam közösségi formatervezésiminta-bíróságai javára, amelynek a területén a jogsértő cselekményt (bitorlást) elkövették vagy megpróbálják megkísérelni annak elkövetését.
- 42 E joghatósági szabályok *lex specialis* jellegűek a 44/2001 rendeletben megállapított szabályokhoz képest (2017. július 13-i Bayerische Motoren Werke ítélet, C-433/16, EU:C:2017:550, 39. pont).
- 43 A 6/2002 rendelet 79. cikkének (1) bekezdése értelmében, ha e rendelet másként nem rendelkezik, a 44/2001 rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni a közösségi formatervezési mintákkal kapcsolatos eljárásokra. E tekintetben e 79. cikk (3) bekezdése felsorolja a 44/2001 rendelet azon rendelkezéseit, amelyek nem alkalmazandók a 6/2002 rendelet 81. cikkében foglalt keresetek és kérelmek alapján indult eljárásokra.
- 44 A 44/2001 rendelet 6. cikkének 1. pontja nem szerepel az említett 79. cikk (3) bekezdésében felsorolt rendelkezések között. Egyébként a 6/2002 rendeletben megállapított szabályokból álló *lex specialis*, amelyre a jelen ítélet 40. és 41. pontjában emlékeztettünk, nem tartalmaz további pontosításokat az említett 6. cikk 1. pontjának alkalmazási feltételeit illetően. Valamely olyan közösségi formatervezésiminta-bíróság, mint az alapeljárásokban kérdést előterjesztő bíróság ennél fogva, e rendelkezés értelmében, amennyiben az ott meghatározott feltételek teljesülnek, megállapíthatja a joghatóságát olyan kereset elbírálására, amelyet olyan alperessel szemben indítanak, aki nem rendelkezik lakóhellyel vagy székhellyel abban a tagállamban, ahol e bíróság található.

- 45 A 44/2001 rendelet 6. cikke 1. pontjának alkalmazását illetően azt kell megvizsgálni, hogy az ugyanazon felperes által több alperes ellen benyújtott kérelmek között fennáll-e olyan összefüggés, amely alapján célszerű róluk együtt határozni, az elkülönített eljárásokban hozott, egymásnak ellentmondó határozatok elkerülése érdekében. Ahhoz, hogy a határozatokat egymásnak ellentmondónak lehessen tekinteni, nem elegendő az, hogy eltérés van közöttük a jogviták megoldását illetően, ezenfelül az is szükséges, hogy ez az eltérés ugyanazon ténybeli és jogi helyzetben álljon fenn (2015. május 21-i CDC Hydrogen Peroxide ítélet, C-352/13, EU:C:2015:335, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 46 Ez utóbbi tekintetben a Bíróság szabadalmakkal kapcsolatos ítélkezési gyakorlatából kétségtelenül az következik, hogy amikor különböző tagállamok bíróságai előtt az e tagállamokban lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező alperesekkel szemben indítanak szabadalombitorlási keresetet a területükön olyan európai szabadalom tekintetében állítólagosan elkövetett cselekmények miatt, amelyet e tagállamok mindegyikében megadtak, a szóban forgó bíróság által hozott határozatok közötti esetleges eltérések nem ugyanazon jogi helyzet keretébe illeszkednek, hiszen az európai szabadalombitorlási kereseteket az összes olyan tagállam hatályos nemzeti jogszabályaira figyelemmel kell vizsgálni, amelyben azt megadták. Ily módon az esetlegesen eltérő határozatok nem minősíthetők egymásnak ellenmondóknak (2006. július 13-i Roche Nederland és társai ítélet, C-539/03, EU:C:2006:458, 30–32. pont).
- 47 A Bíróság előtti eljárás keretében az alapeljárás alperesei – ezen ítélkezési gyakorlat alapján – többek között arra hivatkoztak, hogy az alapeljárás felperese által előterjesztett azon kérelmek némelyikének elbírálása, amelyek tájékoztatás nyújtására, számlák és iratok alperesek általi bemutatására, kártérítési kötelezettség megállapítására, a szóban forgó termékek megsemmisítésére és kivonására, ügyvédi költségek megtérítésére és az ítélet közzétételére vonatkoznak, attól függ, hogy a joghatósággal rendelkező bíróság miként alkalmazza a nemzeti jog rendelkezéseit, és ily módon nem tekinthető úgy, hogy azok ugyanazon jogi helyzet keretébe illeszkednek. Ugyanis, amint azt a főtanácsnok indítványának 45–52. pontjában megjegyezte, az ilyen kérelmekre vagy a 6/2002 rendelet 89. cikke (1) bekezdésének d) pontja vonatkozik, vagy e rendelet 88. cikkének (2) bekezdése, amely rendelkezések mindegyike a nemzeti jogra utal vissza. Ebből következik, hogy e kérelmeket a 6/2002 rendelet nem önálló jelleggel szabályozza, hanem azokra az alkalmazandó nemzeti jog az irányadó (lásd ebben az értelemben: 2014. február 13-i H. Gautzsch Großhandel ítélet, C-479/12, EU:C:2014:75, 52–54. pont).
- 48 Mindenesetre a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az azonos jogi helyzet fennállására vonatkozó feltétel az alapügyekben teljesül, hiszen a Nintendónak az alapeljárás két alperesével szemben hozzá benyújtott kérelmei valójában ugyanazon jogi helyzet keretébe illeszkednek, főként a közösségi formatervezési minták által biztosított jogok egységes jellege miatt, valamint a szellemi tulajdonjogok érvényesítését szolgáló eszközök részleges harmonizációjára való tekintettel, amely harmonizációt a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 157., 45. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 2. kötet, 32. o.) végzett el.
- 49 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a jogosult a bitorlási kereset megindításával a 6/2002 rendelet 19. cikkében említett azon kizárólagos jogot szeretné védeni, amely őt a közösségi formatervezési mintája használata tekintetében megilleti, és amelynek alapján harmadik személyek számára megtilthat mindenféle, nem engedélyezett használatot. Mivel e jog az Unió egész területén azonos hatásokat vált ki, az a körülmény, hogy az e jog betartása felett őrködő, joghatósággal rendelkező bíróság által hozható határozatok némelyike a nemzeti jog rendelkezéseitől függ, irreleváns azt illetően, hogy a 44/2001 rendelet 6. cikke 1. pontjának alkalmazásában ugyanazon jogi helyzet áll-e fenn.
- 50 Ami az azonos ténybeli helyzetre vonatkozó feltételt illeti, az előzetes döntéshozatali kérelemből kiderül, hogy a kérdést előterjesztő bíróság abból az előfeltevésekből indul ki, hogy az állítólagosan jogsértő termékek – először a BigBen Franciaország által a BigBen Németország részére, majd később

ez utóbbi által annak ügyfelei részére végzett – szállításainak ténye arra enged következtetni, hogy e feltétel teljesül. Ugyanakkor kérdése merül fel azzal kapcsolatban, hogy vajon azok a határozatok, amelyeknek a meghozatalát az alapeljárás felperese kéri, kizárólag ugyanezen szállításokra vonatkozhatnak, amelyekre ő a joghatóságát alapítja, vagy pedig vonatkozhatnak ezeken felül olyan egyéb szállításokra is, mint például a kizárólag a BigBen Franciaország által végzett szállítások.

- 51 Márpedig, tekintettel az alapügyek körülményeire, amely ügyekben az alperesek egyike egy anyavállalat, a másik pedig ez utóbbi leányvállalata, és amely alpereseket a felperes olyan hasonló, illetve azonos bitorlási cselekményekkel vádol, amelyek ugyanazokat az oltalom alatt álló formatervezési mintákat sértik, és amelyek az anyavállalat által gyártott és általa bizonyos tagállamokban saját nevében, illetve a leányvállalata számára ez utóbbi által más tagállamokban történő értékesítés céljából is értékesített, állítólagosan jogsértő, azonos termékekkel kapcsolatosak, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság korábban már megállapította, hogy azonos ténybeli helyzetnek kell tekinteni az olyan eseteket, amikor az azonos csoporthoz tartozó alperes társaságok azonos vagy hasonló módon jártak el, olyan közös politikának megfelelően, amelyet egyikük dolgozott ki (lásd többek között: 2006. július 13-i Roche Nederland és társai ítélet, C-539/03, EU:C:2006:458, 34. pont).
- 52 Ennélfogva, figyelemmel a 44/2001 rendelet 6. cikkének 1. pontja mögött meghúzódó célra, amely többek között annak elkerülésére irányul, hogy egymásnak ellentmondó határozatok szülessenek, ilyen körülmények esetén az azonos ténybeli helyzet fennállásának – még ha ez utóbbinak be is kell bizonyosodnia, amelynek megítélése a kérdést előterjesztő bíróság feladata, és még ha ilyen értelmű kérelmet elő is terjesztenek – magában kell foglalnia a különböző alperesek eljárásainak összességét, ideértve az anyavállalat által saját nevében végzett szállításokat is, és nem korlátozódhat ezen eljárások csupán egyes aspektusaira vagy elemeire.
- 53 Ami az alapeljárás felperese által az alapeljárás mindkét alperesével szemben elrendelni kért szankciókra és egyéb intézkedésekre vonatkozó határozatok területi hatályát illeti, hangsúlyozni kell, hogy a Bíróság korábban már kimondta, hogy a közösségi védjegybitorlási cselekmények vagy azok megkísérlésének abbahagyására való kötelezés területi hatályát az 1994. december 22-i 3288/94/EK tanácsi rendelettel (HL 1994. L 349., 83. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 185. o.) módosított, a közösségi védjegyéről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.; a továbbiakban: 40/94 rendelet) 98. cikkének (1) bekezdése értelmében az ezen abbahagyást elrendelő közösségi védjegy bíróság területi illetékessége, valamint azon közösségi védjegy jogosultja kizárólagos jogának területi hatálya határozza meg, amelyet a védjegybitorlással vagy annak megkísérlésével megsértenek, amint e hatály terjedelme a 40/94 rendeletből következik (2011. április 12-i DHL Express France ítélet, C-235/09, EU:C:2011:238, 33. pont).
- 54 Ez a megoldás közvetlenül átültethető a közösségi formatervezési minták bitorlásával vagy megkísérlésével kapcsolatos cselekmények abbahagyására való kötelezés területi hatályának elemzésére is, amelyet önálló módon a 6/2002 rendelet 89. cikke (1) bekezdésének a) pontja szabályoz, tekintettel arra, hogy a 40/94 rendeletnek és a 6/2002 rendeletnek a közösségi védjegyek, illetve a közösségi formatervezési minták által nyújtott jogok bírói védelmére vonatkozó rendelkezései egymáshoz hasonlóak.
- 55 Ettől eltérő megoldás egyébként sem lenne elfogadható a közösségi formatervezésiminta-bíróságok által az olyan egyéb szankciókkal és intézkedésekkel kapcsolatos kérelmek tárgyában hozott határozatok területi hatályának meghatározását illetően, mint az alapügyekben a Nintendo által meghozni kért határozatok, amelyeket a 6/2002 rendelet nem önálló jelleggel szabályoz.
- 56 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 6/2002 rendelet – amint arra a (29) preambulumbekzdése is utal – a közösségi formatervezési minták által nyújtott jogok gyakorlásának az Unió területének egészére kiterjedő hatékony védelmét kívánja szavatolni. E cél alapvető fontosságú, tekintettel – amint az e rendelet 1. cikkének (3) bekezdéséből is kiderül – e formatervezési minták egységes jellegére és

azon körülményre, hogy e minták az Unió egészében azonos joghatásokat váltanak ki. Az említett cél – az említett jogok védelmének a 6/2002 rendelet által létrehozott rendszerében – egyrészt megvalósul az e rendelet által önálló jelleggel előírt, egységes alapvető szankcióval, másrészt a nemzeti jogalkotói hatáskörben meghatározott más szankciókkal és intézkedésekkel.

- 57 Ugyanis, bár az említett rendelet a (22) preambulumbekzdésében egyértelműen elismeri azon alapvető szankciók fontosságát, amelyek lehetővé teszik, függetlenül a megkeresett bíróságtól, a jogsértő cselekmények beszüntetésének elrendelését, ugyanakkor e preambulumbekzdésében, amelyet a (29) preambulumbekzdéssel együttesen kell értelmezni, elismeri, hogy a nemzeti jog hatálya alá tartozó intézkedéseknek szintén az a célja, hogy hozzájáruljanak e cél eléréséhez.
- 58 Meg kell tehát vizsgálni a szankciókkal és más intézkedésekkel kapcsolatos olyan határozatok területi hatályát, mint az alapeljárásokban a Nintendo által meghozni kért határozatok, a jelen ítélet 53. pontjában említett szempontokra figyelemmel.
- 59 Ami elsőként a közösségi formatervezési minta jogosultja számára a 6/2002 rendelet által biztosított jogok területi hatályát illeti, azok főszabály szerint az Unió területének egészére kiterjednek, ahol a minták egységes oltalmat élveznek, és azonos joghatásokat váltanak ki (lásd analógia útján: 2011. április 12-i DHL Express France ítélet, C-235/09, EU:C:2011:238, 39. pont).
- 60 Ugyanis e rendelet 1. cikke (3) bekezdésének megfelelően a közösségi formatervezésiminta-oltalom egységes jellegű, és az Unió egész területén azonos hatályú. E rendelkezés szerint a formatervezési minta csak az Unió egésze tekintetében lajstromozható, ruházható át vagy lehet arról lemondani, illetve képezheti megsemmisítését kimondó vagy hasznosítását tiltó határozat tárgyát, kivéve, ha e rendelet másként rendelkezik.
- 61 Másodszor, ami azt a kérdést illeti, hogy az olyan közösségi formatervezésiminta-bíróságok, mint az alapügyekben kérdést előterjesztő bíróság – amelyhez a 6/2002 rendelet 81. cikkének a) pontja szerinti bitorlási keresetet nyújtottak be, és amelynek joghatósága az alperesek egyike tekintetében a 6/2002 rendelet 82. cikkének (1) bekezdésén alapul, és amely elé az említett bíróság tagállamában székhellyel nem rendelkező másik alperest a 44/2001 rendeletnek a 6/2002 rendelet 79. cikkének (1) bekezdésével együttesen értelmezett 6. cikke 1. pontjának megfelelően szabályszerűen idézték – joghatósága milyen területre terjed ki, hangsúlyozni kell, hogy a 6/2002 rendelet 83. cikke önálló jelleggel szabályozza a közösségi formatervezésiminta-bíróságok bitorlási keresetekkel kapcsolatos joghatóságának terjedelmét, és (1) bekezdésében pontosítja, hogy a 82. cikk (1), (2), (3) és (4) bekezdése alapján joghatósággal rendelkező bíróság joghatósággal rendelkezik a tagállamok bármelyikének területén elkövetett vagy megkísérelt bitorlási cselekményekre.
- 62 A 83. cikk (2) bekezdése azonban akként rendelkezik, hogy a 82. cikk (5) bekezdése alapján joghatósággal rendelkező közösségi formatervezésiminta-bíróság joghatósága csak az abban a tagállamban elkövetett vagy megkísérelt bitorlási cselekményekre terjed ki, ahol e bíróság székhelye található.
- 63 A 6/2002 rendelet nem pontosítja kifejezetten, hogy milyen területre terjed ki valamely közösségi formatervezésiminta-bíróság joghatósága olyan esetben, mint a jelen ítélet 61. pontjában leírt eset. Mindenesetre sem a 44/2001 rendelet 6. cikkének 1. pontjából, sem a Bíróság vonatkozó ítélkezési gyakorlatából nem következik, hogy azon bíróságok joghatóságának területi kiterjedését, amelyek előtt az említett 6. cikk 1. pontja alapján szabályszerűen indítanak eljárást, ezt követően korlátozni kellene azon alperes tekintetében, aki vagy amely nem rendelkezik lakóhellyel vagy székhellyel a bíróság székhelye szerinti tagállamban.

- 64 Ily módon azt kell megállapítani, hogy valamely olyan közösségi formatervezésiminta-bíróság joghatósága, amelyhez a 6/2002 rendelet 81. cikkének a) pontja értelmében bitorlási keresettel fordultak, olyan körülmények esetén, mint a jelen ítélet 61. pontjában említettek, az Unió egészének területére kiterjed, azon alperes tekintetében is, aki vagy amely nem rendelkezik a bíróság székhelye szerinti tagállamban lakóhellyel vagy székhellyel.
- 65 Ezen értelmezés megfelel a 6/2002 rendelet logikájának és célkitűzéseinek. Egyrészt, a 6/2002 rendelet 83. cikke szerint, amint arra a jelen ítélet 61. és 62. pontjában már emlékeztettünk, a közösségi formatervezésiminta-bíróság joghatósága területileg csak akkor korlátozott az említett tagállam területén elkövetett vagy megkísérelt bitorlási cselekmények tekintetében, ha e bíróság joghatósága az említett rendelet 82. cikkének (5) bekezdésén alapul.
- 66 Másrészt, ezen értelmezés alkalmas a 6/2002 rendelet által kitűzött azon cél elérésének garantálására, amely abból áll, hogy a lajstromozott közösségi formatervezési mintáknak az Unió területének egészére kiterjedő hatékony védelmét biztosítsa (lásd ebben az értelemben: 2012. február 16-i Celaya Empananza y Galdos International ítélet, C-488/10, EU:C:2012:88, 44. pont).
- 67 Az előzőekben kifejtettekből eredően az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 6/2002 rendeletet – a 44/2001 rendelet 6. cikkének 1. pontjával együttes olvasatban – úgy kell értelmezni, hogy olyan körülmények esetén, mint az alapeljárásokban fennálló körülmények, amikor egy bitorlási kereset ügyében eljáró közösségi formatervezésiminta-bíróság joghatósága az elsőrendű alperes tekintetében a 6/2002 rendelet 82. cikkének (1) bekezdésén alapul, a valamely másik tagállamban székhellyel rendelkező másodrendű alperes tekintetében pedig e 6. cikk 1. pontján, a 6/2002 rendelet 79. cikkének (1) bekezdésével együttesen értelmezve, mivel e másodrendű alperes gyártja és szállítja az elsőrendű alperes számára azokat a termékeket, amelyeket ez utóbbi forgalmaz, e bíróság a felperes kérelmére hozhat olyan végzéseket a másodrendű alperes tekintetében, amelyek a 6/2002 rendelet 89. cikkének (1) bekezdése és 88. cikkének (2) bekezdése hatálya alá tartozó intézkedésekkel kapcsolatosak, és kiterjednek e másodrendű alperesnek a fent említett szállítói láncon kívüli magatartásaira is, illetve amelyeknek a hatálya adott esetben az Unió területének egészére kiterjed.

A második kérdéstről

- 68 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy a 6/2002 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy valamely harmadik fél, aki a közösségi formatervezési minták jogosultjának hozzájárulása nélkül használja, weboldalán keresztül, az e formatervezési mintáknak megfelelő képeket, olyan termékek jogszerű értékesítése során, amelyeket e formatervezési minták jogosultjának speciális termékeinek tartozékaiként való használatra szánnak, abból a célból, hogy elmagyarázza vagy bemutassa az így értékesített termékek és az említett jogosult termékeinek együttes alkalmazását, az említett 20. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett megjelenítési cselekményt végez-e „szemléltetés” céljából, és amennyiben igen, milyen feltételek mellett fogadható el az ilyen megjelenítési cselekmény.
- 69 E tekintetben először is hangsúlyozni kell, hogy a közösségi formatervezési minták által nyújtott, a 6/2002 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett jogok korlátozását olyan esetben kell alkalmazni, amikor az oltalom alatt álló formatervezési minták harmadik fél általi szemléltetés céljából történő használat „megjelenítési cselekménynek” minősül. A valamely formatervezési mintának megfelelő termék kétdimenziós ábrázolása ilyen cselekményt képezhet.
- 70 Ezt követően azt kell megvizsgálni, hogy az ilyen megjelenítési cselekményt „szemléltetés” céljából végezték-e. E tekintetben a 6/2002 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontja a „szemléltetés” fogalmát illetően nem utal vissza a tagállamok jogára. Márpedig az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést

az Unió egészében önállóan és egységesen kell értelmezni, figyelembe véve nemcsak annak kifejezéseit, hanem szöveggörnyezetét, illetve annak a szabályozásnak a céljait, amelynek az a részét képezi (lásd többek között: 2014. szeptember 3-i Deckmyn és Vrijheidsfonds ítélet, C-201/13, EU:C:2014:2132, 14. pont; 2015. december 10-i Lazar ítélet, C-350/14, EU:C:2015:802, 21. pont).

- 71 Ami a 6/2002 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontjában alkalmazott kifejezéseket illeti, e rendelkezés különböző nyelvi változatainak összevetéséből az derül ki, hogy e nyelvi változatok eltéréseket mutatnak, hiszen némelyikük, többek között a francia és a holland, a „szemléltetés” szót alkalmazza, míg más nyelvi változatok az „idézés” fogalmára utalnak, amint arra a főtanácsnok – indítványának 74. pontjában – felhívta a figyelmet.
- 72 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog valamely több nyelven elérhető szövege egy vagy több nyelvi változatának tisztán szó szerinti értelmezése – a többi nyelvi változat kizárásával – nem élvezhet elsőbbséget, mivel az uniós jogi rendelkezések egységes alkalmazása megköveteli, hogy azokat valamennyi nyelvi változat figyelembevételével értelmezzék. Az uniós szövegek nyelvi változatai közötti eltérés esetén a szóban forgó rendelkezést azon szabályozás általános rendszerére és céljára tekintettel kell értelmezni, amelynek az a részét képezi (lásd többek között: 2014. szeptember 4-i Vnuk ítélet, C-162/13, EU:C:2014:2146, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2017. április 26-i Popescu ítélet, C-632/15, EU:C:2017:303, 35. pont).
- 73 Ami a 6/2002 rendelet célját illeti, hangsúlyozni kell, hogy – (6) és (7) preambulumbekézése szerint – e rendelet a tagállamok összességét magában foglaló egységes terület tekintetében teremti meg a formatervezési minták oltalmát, amely oltalom az ipari formatervezés magasabb szintű oltalmát jelenti, aminek hatása többek között kedvez az innovációnak és az új termékek kifejlesztésének, valamint az előállításukba való befektetésnek. A Bíróság korábban már azt is pontosította, hogy e rendelet célja abban áll, hogy biztosítsa a közösségi formatervezési minták hatékony oltalmát (lásd ebben az értelemben: 2012. február 16-i Celaya Empananza y Galdos International ítélet, C-488/10, EU:C:2012:88, 44. pont).
- 74 Így az ilyen formatervezési minták jogosultjainak biztosított jogokat az említett rendelet alapján korlátozó olyan rendelkezéseket, mint például a rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontja, szigorúan kell értelmezni, ugyanakkor az ilyen értelmezés nem sértheti az így meghatározott korlátozás hatékony érvényesülését és nem hagyhatja figyelmen kívül annak célját (lásd analógia útján: 2011. december 1-jei Painer ítélet, C-145/10, EU:C:2011:798, 109. és 133. pont).
- 75 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a 6/2002 rendelet 20. cikkének (1) bekezdése az a) pontjában a közösségi formatervezési minták által nyújtott jogok korlátozását írja elő a magáncélból, illetve a kereskedelmi célt nem szolgáló célból végzett cselekmények javára. Mivel a közösségi formatervezési minták által nyújtott jogoknak e 20. cikk (1) bekezdésének c) pontjában foglalt korlátozása egyértelműen eltér az említett a) pontban foglalt korlátozástól, úgy kell tekinteni, hogy az ott említett megjelenítési cselekményeket kereskedelmi tevékenység keretében kell végezni.
- 76 Ami a 6/2002 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „szemléltetés” fogalmának hatályát illeti, egyrészt hangsúlyozni kell, hogy e rendelkezés célja a közösségi formatervezési minta által nyújtott jogok korlátozása az olyan megjelenítési cselekmények javára, amelyek azon személy magyarázatainak vagy megjegyzéseinek alapjául szolgálnak, aki e korlátozásra hivatkozni szándékozik. Másrészt, figyelemmel a 6/2002 rendeletnek a jelen ítélet 73. pontjában említett céljára, annak megakadályozása, hogy a már létező termékekkel kompatibilis használatra szánt olyan új termékeket alkotó vállalkozás, amelyek olyan közösségi formatervezési mintákhoz illenek, amelyeknek a jogosultja egy másik vállalkozás, e már létező termékek képeit használja saját termékeinek jogszerű értékesítése során abból a célból, hogy elmagyarázza vagy bemutassa e két termékkategória együttes alkalmazását, demotiválóan hathat az innovációra, amely helyzetet az említett rendelet igyekszik elkerülni, amint az a főtanácsnok is megjegyezte, indítványának 75. pontjában.

- 77 Ennélfogva az olyan harmadik fél, aki jogszerű módon forgalmaz a közösségi formatervezési mintáknak megfelelő speciális termékekhez való használatra szánt termékeket, és aki az előbbieket az általa forgalmazott termékek és az oltalom alatt álló mintának megfelelő termék együttes alkalmazásának elmagyarázása vagy bemutatása céljából jeleníti meg, a 6/2002 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „szemléltetés” céljából végez megjelenítési cselekményt.
- 78 Ami a kérdést előterjesztő bíróság azon feltételekre vonatkozó kérdéseit illeti, amelyek az e korlátozásra való hivatkozás lehetőségét övezik, emlékeztetni kell arra, hogy a 6/2002 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontjából az derül ki, hogy az említett korlátozás három együttes feltételnek van alárendelve, nevezetesen annak, hogy a megjelenítési cselekmények a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal összeegyeztethetők, e cselekmények nem sérelmesek indokolatlanul a minta rendes felhasználására nézve, és megnevezik a forrást.
- 79 Ami először is a szemléltetés céljából végzett megjelenítési cselekményeknek a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal való összeegyeztethetőségére vonatkozó feltételt illeti, a Bíróság korábban már értelmezte az „üzleti tisztesség követelményeinek” különösen a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv (HL 1989. L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.) 6. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett fogalmát, méghozzá úgy, hogy az a védjegyjogosult törvényes érdekeit illetően egyfajta tisztességes eljárásra vonatkozó kötelezettség kifejeződése (2005. március 17-i Gillette Company és Gillette Group Finland ítélet, C-228/03, EU:C:2005:177, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ezen ítélkezési gyakorlatot *mutatis mutandis* alkalmazni kell a „tisztességes kereskedelmi gyakorlat” 6/2002 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett fogalmának értelmezésénél.
- 80 Ennélfogva az oltalom alatt álló formatervezési mintáknak szemléltetés vagy oktatás céljából történő megjelenítésének cselekménye az említett rendelkezés értelmében véve nem felel meg a tisztességes kereskedelmi gyakorlatnak, ha azt olyan módon végzik, amely azt a benyomást kelti, hogy üzleti kapcsolat áll fenn a harmadik fél és az említett mintaoltalmi jogok jogosultja között, vagy ha az e rendelkezésben foglalt korlátozásra az oltalom alatt álló mintáknak megfelelő termékekkel együttesen alkalmazandó termékek értékesítése keretében hivatkozni szándékozó harmadik fél megsérti az oltalom alatt álló minta jogosultjának a 6/2002 rendelet 19. cikke által biztosított jogait, illetve ha e harmadik fél indokolatlan előnyre tesz szert az említett jogosult üzleti hírnevéből (lásd analógia útján: 2005. március 17-i Gillette Company és Gillette Group Finland ítélet, C-228/03, EU:C:2005:177, 42., 43., 45., 47. és 48. pont).
- 81 A nemzeti bíróságok feladata meggyőződni arról, hogy betartották-e a szemléltetés céljából történő megjelenítési cselekményeknek a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal való összeegyeztethetőségére vonatkozó feltételt, figyelembe véve e tekintetben az adott ügy valamennyi releváns körülményét, különösen a harmadik fél által értékesített termék globális megjelenítését.
- 82 Ami másodszer az arra vonatkozó feltételt illeti, hogy a szemléltetés céljából végzett megjelenítési cselekmények ne legyenek indokolatlanul sérelmesek a közösségi formatervezési minta rendes felhasználására nézve, hangsúlyozni kell, hogy e feltétel többek között annak megakadályozását szolgálja, hogy a szemléltetés céljából végzett megjelenítési cselekmény negatív kihatással legyen a közösségi formatervezési mintaoltalom jogosultjának azon gazdasági érdekeire, amelyek az említett minták rendes felhasználásához fűződhetnek. A kérdést előterjesztő bíróság rámutatott, hogy úgy véli, e második feltétel az alapügyekben teljesül.
- 83 Ami harmadszor a forrás megnevezésére vonatkozó kötelezettséget illeti, azt kell megállapítani, hogy a 6/2002 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontja nem határozza meg, hogy e megnevezésnek milyen módon kell eleget tenni. Amint az a jelen ítélet 75. pontjában megállapításra került, e

rendelkezés célja a közösségi formatervezési mintáknak – szemléltetés, illetve oktatás céljából – olyan üzleti tevékenység során történő használatának engedélyezése, mint például az alapeljárások tárgyát képező tevékenység.

- 84 Ilyen körülmények esetén, ahhoz, hogy a forrás megnevezésére vonatkozó feltétel teljesüljön, különösen annak van jelentősége, hogy az e célból választott feltüntetési mód lehetővé tegye az átlagosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő fogyasztó számára azt, hogy könnyen be tudja azonosítani a közösségi formatervezési mintának megfelelő termék kereskedelmi származását.
- 85 Ugyanakkor, mivel a forrás feltüntetése az alapügyekben az oltalom alatt álló közösségi formatervezési minták jogosultja uniós védjegyének elhelyezésével történt, szintén a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak eldöntése, hogy az ilyen jellegű feltüntetés megfelel-e a védjegyekre vonatkozó szabályozásnak.
- 86 A 6/2002 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy valamely harmadik fél, aki a közösségi formatervezési minták jogosultjának hozzájárulása nélkül használja, weboldalán keresztül, az e formatervezési mintáknak megfelelő képeket, olyan termékek jogszerű értékesítése során, amelyeket e formatervezési minták jogosultja speciális termékeinek tartozékaiként való használatra szánnak, abból a célból, hogy elmagyarázza vagy bemutassa az így értékesített termékek és az említett jogosult termékeinek együttes alkalmazását, az említett 20. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett megjelenítési cselekményt végez „szemléltetés” céljából, és e cselekmény ily módon megengedett e rendelkezés alapján, amennyiben tiszteletben tartja az ott meghatározott együttes feltételeket, aminek megítélése a nemzeti bíróság feladata.

A harmadik kérdésről

- 87 Előjáróban hangsúlyozni kell, hogy először is, a kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy a harmadik kérdést csak arra az esetre terjeszti elő, ha végül azt kellene megállapítania, hogy a BigBen Németország és a BigBen Franciaország megsértette a Nintendo közösségi formatervezési mintaoltalmi jogait, egyrészt az általuk forgalmazott termékek gyártásával, értékesítésre való kínálásával, forgalmazásával, kivitelével, behozatalával vagy e célokból való raktáron tartásával, másrészt az említett mintáknak megfelelő termékek képeinek az általuk értékesítésre kínált termékek forgalmazása keretében történő felhasználásával.
- 88 Márpedig, jóllehet igaz, hogy a kérdést előterjesztő bíróság még nem bírálta el azt a kérdést, hogy az alapeljárások felperesének közösségi mintaoltalmi jogait megsértették-e, az Európai Bizottság által javasoltakkal ellentétben nem tekinthető úgy, hogy a harmadik kérdés emiatt elfogadhatatlan. Ugyanis kizárólag a jogvitát elbíró nemzeti bíróságok jogkörébe tartozik, hogy az egyes ügyek sajátosságaira tekintettel mérlegeljék mind az előzetes döntéshozatal szükségességét az ítéletük meghozatalához, mind az általuk a Bíróság elé terjesztett kérdések relevanciáját. Egyébként e jogsértés megállapítása az alapügyekben nem tisztán hipotetikus jellegű (lásd ebben az értelemben: 2017. május 4-i HanseYachts ítélet, C-29/16, EU:C:2017:343, 24. pont).
- 89 Másodszor, pontosítani kell, hogy a harmadik kérdés csak az alapeljárások felperese által kért azon szankciókra és intézkedésekre vonatkozik, amelyek a jelen ítélet 47. pontjában kifejtésre kerültek, és amelyeket a 6/2002 rendelet 89. cikke (1) bekezdésének a)–c) pontja nem önálló jelleggel szabályoz.
- 90 Harmadszor, e kérdés azon az előfeltevésen alapul, miszerint a 864/2007 rendelet 8. cikkének (2) bekezdését alkalmazni kell az olyan esetekre is, mint az alapeljárások tárgyát képező eset. A kérdést előterjesztő bíróság tehát az e 8. cikk (2) bekezdése értelmében vett, „a jogsértés elkövetésének helye szerinti ország” fogalmának értelmezése felől érdeklődik, olyan esetekben, mint az alapeljárások tárgyát képező eset is, amikor az Unió különböző tagállamaiban elkövetett több bitorlási cselekményt

rónak fel az alapeljárások alperesei terhére. Ezenfelül azt kérdezi, hogy az e rendelkezés értelmében megjelölt jogot kell-e alkalmazni a részesek cselekményeire is, a 864/2007 rendelet 15. cikkének megfelelően.

- 91 E tekintetben először is hangsúlyozni kell, hogy a 864/2007 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése – a szövege szerint – az egységes közösségi oltalommal védett szellemi tulajdonjog megsértéséből eredő, szerződésen kívüli kötelmi viszony esetén határozza meg az alkalmazandó jogot az irányadó uniós jogi eszköz által nem szabályozott valamennyi kérdésben, a jogsértés elkövetésének helye szerinti ország jogára való visszautalással.
- 92 Kétségtelen, hogy az alapügyekben az alperesekkel szemben elrendelni kért és a harmadik kérdés tárgyát képező szankciók és intézkedések a 6/2002 rendelet 88. cikke (2) bekezdésének és 89. cikke (1) bekezdése d) pontjának hatálya alá tartozó szankciók és intézkedések között szerepelnek (lásd ebben az értelemben: 2014. február 13-i H. Gautzsch Großhandel ítélet, C-479/12, EU:C:2014:75, 52–54. pont).
- 93 Ugyanakkor e rendelkezések nem önálló jelleggel szabályozzák e szankciókat és intézkedéseket, hanem – amint az a jelen ítélet 47. és 89. pontjában kiemelésre került – visszautalnak az általuk megjelölt tagállamok jogára, ideértve azok nemzetközi magánjogát is. Ennélfogva, tekintettel arra, hogy a tagállamok nemzetközi magánjoga, a Dán Királyság kivételével, polgári és kereskedelmi ügyekben a szerződések kívüli felelősség esetén, ideértve az egységes közösségi szellemi tulajdonjogok megsértéséből eredő ilyen felelősség eseteit is, az alkalmazandó jogok ütközésére vonatkozó szabályokat illetően a 864/2007 rendelet elfogadásával egységesítésre került (lásd ebben az értelemben: 2016. január 21-i ERGO Insurance és Gjensidige Baltic ítélet, C-359/14 és C-475/14, EU:C:2016:40, 37. pont), e visszautalás – legalábbis a nemzetközi magánjogot illetően – úgy értendő, mint az e rendelet rendelkezéseire való visszautalás.
- 94 Ami „a jogsértés elkövetésének helye szerinti országnak” a 864/2007 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése értelmében vett fogalmát illeti, e fogalom – tartalmának és hatályának meghatározásához – nem tartalmaz semmiféle visszautalást a tagállamok jogára, mivel az uniós jog ilyen rendelkezéseinek szövegét, a jelen ítélet 70. pontjában idézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően, általában az Unió egészében önállóan és egységesen kell értelmezni, amely értelmezés a rendelkezés kontextusára és az azon szabályozás által elérni kívánt célra tekintettel érhető el, amelynek az a részét képezi.
- 95 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a 864/2007 rendelet 8. cikke (2) bekezdésének szövege, francia nyelvű változata szerint, annak az országnak a jogára utal, amelyben „e jogot megsértették”. E megszővegezés nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy e fogalom a bitorlás elkövetőjének aktív magatartását jelenti-e az így meghatározott országban, kizárva e fogalom hatálya alól azt a helyet, ahol e bitorlás a hatásait kifejti. Viszont az említett rendelkezés más nyelvi változatai, mint például a spanyol, a német, az olasz, a litván, a holland, a portugál, a szlovén és a svéd változat, konkrétan fogalmazzák e tekintetben, hiszen azon ország jogára utalnak vissza, ahol „a jogsértést elkövették”. Ugyanez igaz az angol nyelvű változatra is, amely annak az országnak a jogára utal vissza, amelyben „a bitorlási cselekményt elkövették”.
- 96 Ami azon általános logikát és kontextust illeti, amelybe a 864/2007 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése illeszkedik, e rendelet (16) preambulumbekkezdéséből az következik, hogy az egységes szabályok alkalmazásának javítása kellene a bírósági határozatok kiszámíthatóságát, és észszerű egyensúlyt kellene biztosítani a jogaiban megsértett személy és azon személy érdekei között, akinek a jogsértésért való felelőssége felmerül. E célból az említett rendelet, 4. cikkének (1) bekezdésében főszabályként a *lex loci damni* szabályt állítja fel, amelynek értelmében a szerződésen kívüli felelősségre irányadó jog annak az országnak a joga, amelyben a kár bekövetkezik.

- 97 Amint az a (19) preambulumbekzdéséből következik, az uniós jogalkotó ugyanakkor elismerte, hogy különös szabályokat kell megállapítani azon károkozó események tekintetében, amelyeknél e főszabály nem teszi lehetővé az érintett érdekek közötti észszerű egyensúly megteremtését, mivel az említett rendelet 8. cikkének (2) bekezdése ilyen szabályt képez az egységes jellegű szellemi tulajdonjogok megsértéséből eredő, szerződésen kívüli felelősség terén.
- 98 Ebből következik, hogy mivel a 864/2007 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése egy speciális kapcsolóelvet állapít meg, amely eltér a *lex loci damni* e rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében előírt főszabályától, „a jogsértés helye szerinti ország jogára” vonatkozó ezen kritériumot úgy kell érteni, mint amely eltér az említett rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében említett, azon országra vonatkozó kritériumtól, „amelyben a kár bekövetkezik”. Következésképpen „a jogsértés helye szerinti országnak” az ugyanezen rendelet 8. cikkének (2) bekezdése szerinti fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az arra az országra vonatkozik, amelyben a kárt okozó esemény bekövetkezett, nevezetesen amelynek területén a bitorlási cselekményt elkövették.
- 99 Ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy a szellemi tulajdoni jogsértésekkel kapcsolatos jogvitákra sajátos komplexitás jellemző, amint arra a főtanácsnok – indítványának 64. pontjában – lényegében rámutatott. Nem ritka, hogy ugyanannak az alperesnek több különböző bitorlási cselekményt is a terhére rónak, és így – azon helyként, ahol a kárt okozó esemény bekövetkezett – több hely is képezheti az alkalmazandó jog meghatározása céljából releváns kapcsolódási pontot.
- 100 Egyrészt ugyanis a 6/2002 rendelet 19. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében, amint arra a jelen ítélet 49. pontjában emlékeztettünk, a közösségi formatervezésiminta-oltalom által biztosított jog kizárólagos jogot biztosít a jogosultjának a minta használatára, és annak megtiltására, hogy harmadik személyek azt a hozzájárulása nélkül használják. E rendelkezés értelmében véve „hasznosításnak” minősül különösen annak a terméknek az előállítása, értékesítésre való felkínálása, forgalomba hozatala, behozatala, kivitele, használata és e célokból való raktáron tartása, amelyre a mintát alkalmazzák, illetve amelyben a minta megtestesül.
- 101 Másrészt, az egységes jellegű szellemi tulajdonjogok az Unió egész területén oltalmat élveznek, és így a bitorlási cselekmények elkövetésére több tagállamban is sor kerülhet, ami kevéssé teszi kiszámíthatóvá, hogy melyik anyagi jogot kell majd alkalmazni a releváns uniós jogi eszköz által önálló jelleggel nem szabályozott kérdésekben.
- 102 Márpedig a Bíróság korábban már pontosította, hogy a 864/2007 rendelet célja, annak (6), (13), (14) és (16) preambulumbekzdése szerint, biztosítani a jogviták kimenetelének előreláthatóságát, az alkalmazandó jogot illetően a jogbiztonságot, és az említett rendelet egységes alkalmazását valamennyi tagállamban (2011. november 17-i Homawoo ítélet, C-412/10, EU:C:2011:747, 34. pont). Egyébként, az uniós jogalkotó, amint az a 864/2007 rendelet (16) és (19) preambulumbekzdéséből kitűnik, az e rendeletben meghatározott kapcsolóelvek felállításával észszerű egyensúlyt kívánt teremteni a jogaiban megsértett személy és azon személy érdekei között, akinek a jogsértésért való felelőssége felmerül. Ennélfogva az említett rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében foglalt kapcsolóelvet az ott említett célokra, valamint azon jogterület sajátosságaira figyelemmel kell értelmezni, amelynek kontextusában azt alkalmazni kell.
- 103 Tekintettel e célokra, olyan körülmények esetén, amikor ugyanazon alperesnek különféle, a 6/2002 rendelet 19. cikkének (1) bekezdése értelmében véve „hasznosításnak” minősülő, különböző tagállamokban elkövetett bitorlási cselekményeket rónak a terhére, a kárt okozó esemény beazonosításához nem az egyes felrótt bitorlási cselekményekre kell hagyatkozni, hanem átfogó jelleggel kell értékelni az említett alperes magatartását ahhoz, hogy meghatározható legyen az a hely, ahol az eredeti bitorlási cselekményt – amely a felrótt magatartás alapját képezi – elkövették vagy megkísérelték elkövetni.

- 104 Az ilyen értelmezés lehetővé teszi az eljáró bíróságnak, hogy könnyen beazonosítsa az alkalmazandó jogot, az azon bitorlási cselekmény elkövetésének vagy elkövetése megkísérlésének helyéhez köthető egyetlen kapcsolóelv alkalmazásával, amely az alperesnek felrótt különféle cselekmények alapját képezi, a jelen ítélet 102. pontjában említett céloknak megfelelően. Ezen értelmezés ezenfelül lehetővé teszi a szellemi tulajdonjogok megsértésével kapcsolatos jogvita mindegyik fele számára annak kiszámíthatóságát, hogy melyik lesz az ennek megfelelően kijelölt jog.
- 105 A kérdést előterjesztő bíróság ezenfelül kérdéseket fogalmaz meg az alkalmazandó jognak a 864/2007 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése alapján történő meghatározását illetően olyan esetekben, mint az alapeljárások tárgyát képező esetek.
- 106 A kérdést előterjesztő bíróság első hipotézise olyan esetre vonatkozik, amikor a gazdasági szereplőnek azt róják fel, hogy weboldalán keresztül, a közösségi mintaoltalom jogosultjának hozzájárulása nélkül, állítólagosan e jogokat sértő termékeket kínált értékesítésre, és ezen oldal az azon tagállamon kívüli tagállamokban tartózkodó fogyasztók számára is hozzáférhető, ahol a jogsértést elkövető személy székhelye vagy telephelye található.
- 107 E tekintetben pontosítani kell, hogy az a cselekmény, amellyel valamely gazdasági szereplő elektronikus kereskedelmet folytat termékeknek képernyőn megjeleníthető weboldalán keresztüli értékesítésre kínálásával, az említett oldalról való rendelés lehetővé tételével, különböző tagállamokban található fogyasztók számára, megsértve a közösségi formatervezési mintaoltalomhoz fűződő jogokat, az ilyen termékek értékesítésre való kínálásának minősül. Az ilyen gazdasági szereplő tehát a 6/2002 rendelet 19. cikkének (1) bekezdése értelmében véve weboldalán keresztül az állítólagosan jogsértő termékek értékesítésre való kínálását, illetve forgalomba hozatalát valósítja meg, hiszen az ilyen magatartások beletartoznak az e rendelkezés értelmében vett „hasznosítás” fogalmába.
- 108 Márpedig ilyen körülmények esetén azt kell megállapítani, hogy a kárt okozó esemény a gazdasági szereplő azon magatartásából áll, hogy állítólagosan jogsértő termékeket kínál értékesítésre, többek között a kínálatnak weboldalán online módon való elérhetővé tételével. Ennélfogva az a hely, ahol a kárt okozó esemény bekövetkezik, a 864/2007 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése értelmében, a kínálatnak a hozzá tartozó weboldalon online elérhetővé tételi folyamatának elindítási helye.
- 109 Ami a kérdést előterjesztő bíróság második hipotézisét illeti, amellyel afelől érdeklődik, hogy melyik az alkalmazandó jog, ha a gazdasági szereplő valamely harmadik fél vállalkozással a székhelye vagy telephelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamba szállítat állítólagosan közösségi mintaoltalmi jogokat sértő termékeket, hangsúlyozni kell, hogy amint az a jelen ítélet 103. pontjában pontosításra került, a 864/2007 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése értelmében vett kárt okozó esemény beazonosításához nem az alperesnek felrótt egyes bitorlási cselekményekre kell hagyatkozni, hanem átfogó jelleggel kell értékelni az említett alperes magatartását ahhoz, hogy meghatározható legyen az a hely, ahol az eredeti bitorlási cselekményt – amely a felrótt magatartás alapját képezi – elkövették vagy megkísérlik elkövetni.
- 110 Ami végül a kérdést előterjesztő bíróság azzal kapcsolatos kérdését illeti, hogy melyik jogot kell alkalmazni a részesek cselekményeire, azt kell megállapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem fejtette ki azokat az indokokat, amelyek a 864/2007 rendelet 15. cikkének értelmezésével kapcsolatban kérdés előterjesztésére indították, és amelyek alapján a Bíróság hasznos jelleggel tudna válaszolni e kérdésre, amely kérdést következésképpen, a Bíróság eljárási szabályzatának 94. cikke értelmében elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.
- 111 Az előzőekben kifejtettekre tekintettel a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 864/2007 rendelet 8. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett, „a jogsértés elkövetésének helye szerinti ország” fogalma arra az országra vonatkozik, amelyben a kárt okozó esemény bekövetkezik. Olyan körülmények esetén, amikor ugyanannak az alperesnek különböző tagállamokban elkövetett különféle bitorlási cselekményeket rónak a terhére, a kárt okozó esemény

beazonosításához nem az egyes felrótt bitorlási cselekményekre kell hagyatkozni, hanem átfogó jelleggel kell értékelni az említett alperes magatartását ahhoz, hogy meghatározható legyen az a hely, ahol az eredeti bitorlási cselekményt – amely a felrótt magatartás alapját képezi – elkövették vagy megkísérlik elkövetni.

A költségekről

¹¹² Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A közösségi formatervezési mintáról szóló, 2001. december 12-i 6/2002/EK tanácsi rendeletet – a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet 6. cikkének 1. pontjával együttes olvasatban – úgy kell értelmezni, hogy olyan körülmények esetén, mint az alapeljárások tárgyát képező körülmények, amikor egy bitorlási kereset ügyében eljáró közösségi formatervezésiminta-bíróság joghatósága az elsőrendű alperes tekintetében a 6/2002 rendelet 82. cikkének (1) bekezdésén alapul, a valamely másik tagállamban székhellyel rendelkező másodrendű alperes tekintetében pedig e 6. cikk 1. pontján, a 6/2002 rendelet 79. cikkének (1) bekezdésével együttesen értelmezve, mivel e másodrendű alperes gyártja és szállítja az elsőrendű alperes számára azokat a termékeket, amelyeket ez utóbbi forgalmaz, e bíróság a felperes kérelmére hozhat olyan végzéseket a másodrendű alperes tekintetében, amelyek a 6/2002 rendelet 89. cikke (1) bekezdésének és 88. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó intézkedésekkel kapcsolatosak, és kiterjednek e másodrendű alperesnek a fent említett szállítói láncon kívüli magatartásaira is, illetve amelyeknek a hatálya adott esetben az Európai Unió területének egészére kiterjed.
- 2) A 6/2002 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy valamely harmadik fél, aki a közösségi formatervezési minták jogosultjának hozzájárulása nélkül használja, weboldalán keresztül, az e formatervezési mintáknak megfelelő képeket, olyan termékek jogszerű értékesítése során, amelyeket e formatervezési minták jogosultja speciális termékeinek tartozékaiként való használatra szán, abból a célból, hogy elmagyarázza vagy bemutassa az így értékesített termékek és az említett jogosult termékeinek együttes alkalmazását, az említett 20. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett megjelenítési cselekményt végez »szemléltetés céljából«, és e cselekmény ily módon megengedett e rendelkezés alapján, amennyiben tiszteletben tartja az ott meghatározott együttes feltételeket, aminek megítélése a nemzeti bíróság feladata.
- 3) A szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló, 2007. július 11-i 864/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet („Róma II” rendelet) 8. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett, „a jogsértés elkövetésének helye szerinti ország” fogalma arra az országra vonatkozik, amelyben a kárt okozó esemény bekövetkezik. Olyan körülmények esetén, amikor ugyanannak az alperesnek különböző tagállamokban elkövetett különféle bitorlási cselekményeket rónak a terhére, a kárt okozó esemény beazonosításához nem az egyes felrótt bitorlási cselekményekre kell hagyatkozni, hanem átfogó jelleggel kell értékelni az említett alperes magatartását ahhoz, hogy meghatározható legyen az a hely, ahol az eredeti bitorlási cselekményt – amely a felrótt magatartás alapját képezi – elkövették vagy megkísérlik elkövetni.

Aláírások

